

Poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb. obcemi

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá vybranou problematikou praktické aplikace zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů při poskytování informací na žádost ze strany obcí. Motivací autorky ke komplexnímu zpracování tohoto tématu byla vlastní pracovní zkušenost, díky které identifikovala stěžejní instituty hmotného i procesního práva z oblasti pasivního poskytování informací, jejichž jednoznačný výklad obcím často činí obtíže. V důsledku toho dochází k nejednotnosti rozhodovací praxe jednotlivých obcí, které autorka považuje za skupinu povinných subjektů, jež je nejčastějším adresátem žádostí o informace.

Cílem práce je proto podrobná akademická analýza vybraných institutů založená na výkladu přílehlých právních norem a bohaté judikatury, a to za použití související odborné literatury. Přitom je kladen zvýšený důraz na význam novel informačního zákona provedených zákony č. 111/2019 Sb. a č. 241/2022 Sb., jejichž přínos spočívá v legálním zakotvení některých judikaturou definovaných závěrů a mechanismů zajišťujících efektivnější vymahatelnost práva na přístup k informacím.

Úvod práce se věnuje základním východiskům práva na přístup k informacím a řešerši souvisejících právních předpisů. Je následován stěžejní částí zabývající se konkrétní problematikou práva na přístup k informacím dle informačního zákona, přičemž ta je zpravidla reflektována i ve vztahu k jiným právním předpisům zakládajícím právo na informace (zejména k zákonu o obcích a správnímu řádu). Věnuje se přitom postavení obcí a jejich orgánů, stejně jako postavení žadatelů o informace včetně těch privilegovaných, specifikům žádosti o informace, vybraným druhům informací a procesním prostředkům ochrany žadatelů i dotčených osob. Závěrem práce jsou hodnoceny prostředky vymahatelnosti práva na přístup k informacím a důsledky jeho nerespektování ze strany obcí.

Prací bylo především zjištěno, že soudy se v posledních letech v mnohém odchýlily od své předchozí rozhodovací činnosti. Tento trend lze sledovat v přístupu k privilegovaným žadatelům o informace a v postoji k subsidiárnímu užití informačního zákona při poskytování informací zastupitelům obcí. Tím se umocňuje význam znalosti aktuální judikatury pro účely správné aplikace informačního zákona.

Klíčová slova: [svobodný přístup k informacím, poskytování informací na žádost, obce]